ปัญหาเกี่ยวกับการโจรกรรมข้อมูลตามกฎหมายว่าด้วย การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์[1]

ณัฐวัตร สมเรือง[2]

จากการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการโจรกรรมข้อมูลตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งตามกฎหมายไทยมีกฎหมายเกี่ยวกับการโจรกรรมข้อมูลคอมพิวเตอร์ คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พุทธศักราช 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2560 โดยมีมาตราสำคัญที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการโจรกรรมข้อมูลคอมพิวเตอร์ ได้แก่ มาตรา 7 ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษ…” อันเป็นความผิดฐานเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ โดยถือได้ว่าเป็นการโจรกรรมข้อมูลที่จัดเก็บไว้แล้ว ประกอบกับมาตรา 8 ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อดักรับไว้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมิได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้ ต้องระวางโทษ…” อันเป็นความผิดฐานดักรับข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ โดยถือได้ว่าเป็นการโจรกรรมข้อมูลที่อยู่ระหว่างการส่ง ซึ่งความผิดฐานโจรกรรมข้อมูลคอมพิวเตอร์ทั้งสองลักษณะนี้ต่างมีองค์ประกอบความผิดหลักที่สำคัญ คือ “โดยมิชอบ” ในการพิจารณาว่าการกระทำดังกล่าวจะเป็นความผิดฐานโจรกรรมข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือไม่ นอกจากนี้ ยังมีข้อยกเว้นที่จำเป็นต้องพิจารณาในความผิดฐานโจรกรรมข้อมูลคอมพิวเตอร์ คือข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นเข้าข้อยกเว้นที่เป็นข้อมูลที่เข้าถึงได้โดยสาธารณชนทั่วไปหรือไม่ หากเข้าข้อยกเว้นแล้วการกระทำแก่ข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวย่อมไม่เป็นความผิดตามกฎหมาย

โดยจากการศึกษาปัญหาดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมาย ประวัติความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับการโจรกรรมข้อมูลคอมพิวเตอร์ รวมทั้งกฎหมายต่างประเทศ ตามกฎหมายประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่ รัฐบัญญัติว่าด้วยการกระทำโดยมิชอบและการฉ้อโกงทางคอมพิวเตอร์ The Computer Fraud and Abuse Act (CFAA) รัฐบัญญัติว่าด้วยการสื่อสารที่เก็บไว้แล้ว The Stored Communication Act (SCA) รัฐบัญญัติว่าด้วยการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ The Electronic Communications Privacy Act (ECPA) และกฎหมายมลรัฐนิวยอร์ค (New York Penal Law) และกฎหมายระหว่างประเทศ คืออนุสัญญาอาชญากรรมไซเบอร์ (Convention on Cybercrime) รวมทั้งคำพิพากษาศาลฎีกาของไทย และคำ

---

[1] บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการโจรกรรมข้อมูลตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์จุฑามาศ นิศารัตน์ และคณะกรรมการการสอบ คือ รองศาสตราจารย์เรืองยศ แสนภักดี และ รองศาสตราจารย์สุเมธ จานประดับ

[2] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาเขตบางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พิพากษาของศาลสหรัฐอเมริกา เพื่อวิเคราะห์กฎหมายปัญหาเกี่ยวกับการโจรกรรมข้อมูลตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พุทธศักราช 2550

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าปัญหาเกี่ยวกับการโจรกรรมข้อมูลตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ยังไม่ชัดเจนและไม่เหมาะสมอยู่ด้วยกันหลายประการ ดังนี้

ประเด็นปัญหาประการที่หนึ่งเป็นปัญหาในการตีความองค์ประกอบของความผิด “โดยมิชอบ” โดยยังไม่ปรากฏคำพิพากษาฎีกาที่ตีความองค์ประกอบ “โดยมิชอบ” ในกรอบความผิดต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดคำนิยามของคำว่า “โดยมิชอบ” อันเป็นองค์ประกอบความผิดหลักที่สำคัญเอาไว้ ส่งผลให้เกิดปัญหาในการตีความการเข้าถึงข้อมูลโดยมิชอบ เพื่อนำไปสู่ความรับผิดในทางอาญาความผิดฐานโจรกรรมข้อมูลคอมพิวเตอร์ เนื่องจากหากตีความลักษณะของการกระทำใดที่ไม่ถือว่าเป็นการกระทำโดยมิชอบแล้ว การกระทำนั้นก็จะไม่ครบองค์ประกอบความผิดภายนอก และไม่เป็นความผิดฐานโจรกรรมข้อมูลคอมพิวเตอร์ โดยประเด็นนี้ได้นำไปเปรียบเทียบกับกฎหมายสหรัฐอเมริกาและคำพิพากษาของศาลสหรัฐอเมริกา คือ รัฐบัญญัติว่าด้วยการกระทำโดยมิชอบและการฉ้อโกงทางคอมพิวเตอร์ The Computer Fraud and Abuse Act (CFAA) บรรพที่ 18 U.S.C. มาตรา 1030(a)(1)(2) และกฎหมายมลรัฐนิวยอร์ค (New York Penal Law) บรรพที่ J มาตรา 156.00

ประเด็นปัญหาประการที่สองคือความผิดฐานโจรกรรมข้อมูลที่จัดเก็บไว้แล้ว ตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พุทธศักราช 2550 มาตรา 7 บัญญัติว่า “ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุก...” นั้น เป็นการบัญญัติองค์ประกอบความผิดของการกระทำที่ไม่มีความต่อเนื่องกับการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ โดยเป็นการบัญญัติฐานความผิดให้แยกออกจากการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์เป็นการเฉพาะ ทั้งที่ความผิดฐานการเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบนั้นมีความต่อเนื่องกับการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์อยู่แล้ว นอกจากนี้ยังมีการกำหนดเงื่อนไขว่าข้อมูลต้องมีมาตรการป้องกันโดยเฉพาะ อันทำให้องค์ประกอบความผิดฐานนี้มีความไม่ชัดเจนและไม่เหมาะสม ซึ่งควรมีองค์ประกอบฐานความผิดให้ครอบคลุมการเข้าถึง และได้มา ซึ่งข้อมูล หรือกำหนดถึงองค์ประกอบการกระทำอย่างเฉพาะเจาะจงถึงการทำสำเนาหรือคัดลอก รวมถึงควรบัญญัติถึงการกระทำอื่นในขั้นตอนหลังการได้มาให้ครอบคลุมทั้งกระบวนการการโจรกรรมข้อมูล โดยประเด็นนี้ได้นำไปเปรียบเทียบกับกฎหมายสหรัฐอเมริกา คือ รัฐบัญญัติว่าด้วยการกระทำโดยมิชอบและการฉ้อโกงทางคอมพิวเตอร์ (CFAA) บรรพที่ 18 U.S.C. มาตรา 1030(a)(1)(2) และรัฐบัญญัติว่าด้วยการสื่อสารที่เก็บไว้แล้ว The Stored Communication Act (SCA) บรรพที่ 18 U.S.C. มาตรา 2701 รวมทั้งอนุสัญญาอาชญากรรมไซเบอร์ มาตรา 2 ที่กำหนดต้นแบบฐานความผิดการเข้าถึงคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ

ประเด็นปัญหาประการที่สามได้แก่ความผิดฐานโจรกรรมข้อมูลที่อยู่ระหว่างการส่ง ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พุทธศักราช 2550 มาตรา 8 โดยกฎหมาย

บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อดักรับไว้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมิได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้ ต้องระวางโทษ...” อันเป็นการกระทำในลักษณะดักรับข้อมูลซึ่งควรมีการบัญญัติถึงคำนิยามของคำว่า “การดักรับ” ว่าให้มีความหมายอย่างไรเพื่อเป็นแนวทางในการปรับใช้ฐานความผิด และควรบัญญัติองค์ประกอบลักษณะการกระทำในขั้นตอนการกระทำอื่นหลังจากการโจรกรรมข้อมูลเพิ่มเติม โดยให้ได้รับโทษหนักขึ้น เช่น การเปิดเผย หรือส่งต่อ เพื่อครอบคลุมการโจรกรรมข้อมูลอย่างเป็นกระบวนการ โดยประเด็นนี้ได้นำไปเปรียบเทียบกับกฎหมายสหรัฐอเมริกา คือ รัฐบัญญัติว่าด้วยการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ The Electronic Communications Privacy Act (ECPA) บรรพที่ 18 U.S.C. มาตรา 2511 (1)(a) ประกอบกับ มาตรา 2510 (4) รวมทั้งอนุสัญญาอาชญากรรมไซเบอร์ มาตรา 3 ที่กำหนดต้นแบบฐานความผิดการดักรับข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบมาพิจารณา

ประเด็นปัญหาประการที่สี่อันเป็นปัญหาการตีความข้อยกเว้นสำหรับข้อมูลที่เข้าถึงได้โดยสาธารณชนทั่วไป เนื่องจากความผิดฐานโจรกรรมข้อมูลที่จัดเก็บไว้แล้ว ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พุทธศักราช 2550 มาตรา 7 มิได้มีองค์ประกอบถึงข้อมูลที่เป็นข้อยกเว้นว่าเป็นข้อมูลที่เข้าถึงได้โดยสาธารณชนทั่วไป โดยบัญญัติว่า “ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน” อันส่งผลให้กฎหมายมีความไม่ชัดเจน แต่สำหรับความผิดฐานโจรกรรมข้อมูลที่อยู่ระหว่างการส่ง ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พุทธศักราช 2550 มาตรา 8 นั้นมีองค์ประกอบข้อยกเว้นในการดักรับข้อมูลการสื่อสารที่เข้าถึงได้โดยสาธารณชนทั่วไป ที่บัญญัติว่า “ข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมิได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้” แต่ในการตีความข้อยกเว้นข้อมูลที่เข้าถึงได้โดยสาธารณชนทั่วไปดังกล่าวอาจทำได้ยาก เนื่องจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พุทธศักราช 2550 มิได้นิยามคำว่า “ข้อมูลที่เข้าถึงได้โดยสาธารณชนทั่วไป” ไว้ โดยประเด็นนี้ได้นำไปเปรียบเทียบกับกฎหมายสหรัฐอเมริกาและคำพิพากษาของศาลสหรัฐอเมริกา คือ รัฐบัญญัติว่าด้วยการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ The Electronic Communications Privacy Act (ECPA) บรรพที่ 18 U.S.C. มาตรา 2511(2)(g)(i) ประกอบกับ มาตรา 2510 (16)

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหาเกี่ยวกับการโจรกรรมข้อมูลตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ผู้ศึกษาพบว่ามีข้อเสนอแนะในการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พุทธศักราช 2550 ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการตีความองค์ประกอบของความผิด “โดยมิชอบ” ควรบัญญัติเพิ่มเติมคำนิยามของคำว่า “โดยมิชอบ” ไว้ในมาตรา 3 ว่า หมายความว่า “การกระทำโดยปราศจากอำนาจหรือเกินขอบอำนาจ เช่น การใช้วิธีการเพื่อข้ามผ่านมาตรการป้องกันที่ติดตั้ง” เพื่อแก้ไขปัญหาการตีความของกฎหมายตามที่ได้วิเคราะห์มาตามกฎหมายมลรัฐนิวยอร์ค (New York Penal Law) บรรพที่ J มาตรา 156.00 โดยได้มีการบัญญัติถึงคำ

นิยาม องค์ประกอบ คำว่า “โดยปราศจากอำนาจ” นอกจากนี้ ควรนำแนวคำพิพากษาของศาลสหรัฐอเมริกาที่วางเป็นแนวบรรทัดฐาน คือ หลักการแจ้งการบอกเลิก เพิกถอนสิทธิและหลักการแจ้งเตือนของผู้อนุญาตมาใช้ในการตีความองค์ประกอบของความผิด “โดยมิชอบ” เพื่อให้การปรับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างเหมาะสม

2. ปัญหาความผิดฐานโจรกรรมข้อมูลที่จัดเก็บไว้แล้ว ควรเพิ่มองค์ประกอบ “การได้มาซึ่งข้อมูล” หรือ “โดยทำสำเนาหรือคัดลอก” เพื่อป้องกันปัญหาการโจรกรรมข้อมูลคอมพิวเตอร์ในรูปแบบข้อมูลที่จัดเก็บไว้แล้วได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ ควรบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบตามมาตรา 7 โดยยกเลิกองค์ประกอบ “มาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน” เนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่มีลักษณะไม่เหมาะสมโดยยังมีช่องว่างทางกฎหมายอยู่ และเพิ่มเติมองค์ประกอบข้อยกเว้น “ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เข้าถึงได้โดยสาธารณชนทั่วไป” ซึ่งจะทำให้การตีความของกฎหมายลดลงได้ และควรบัญญัติเพิ่มเติมถึงฐานความผิดเหตุฉกรรจ์ตามมาตรา 7 กรณีการกระทำอื่นภายหลังจากการโจรกรรมข้อมูลที่จัดเก็บไว้แล้ว โดยมีองค์ประกอบ “นำไปแก้ไข เปิดเผย ส่งต่อ” เพื่อให้ครอบคลุมภาพรวมของกระบวนการโจรกรรม จึงทำการบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา 7 ใหม่ได้ดังต่อไปนี้ “มาตรา 7 ผู้ใดเข้าถึงซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ และได้มาซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือทำสำเนาหรือคัดลอกข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมิได้เป็นข้อมูลที่เข้าถึงได้โดยสาธารณชนทั่วไป ต้องระวางโทษ...”

วรรคสองบัญญัติเพิ่มเติมถึงเหตุฉกรรจ์ ว่า “ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง นำไปแก้ไข เปิดเผย ส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าว ต้องระวางโทษ...” เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความผิดฐานโจรกรรมข้อมูลที่จัดเก็บไว้แล้วได้อย่างครบถ้วนกระบวนการความผิดตามที่ได้เทียบเคียงมา

3. ปัญหาความผิดฐานโจรกรรมข้อมูลที่อยู่ระหว่างการส่ง ควรบัญญัติเพิ่มเติมคำนิยามในมาตรา 3 ของคำว่า “การดักรับ” หมายความว่า “การได้มาซึ่งเนื้อหาของการสื่อสารทางสาย ทางวาจา หรือทางอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด” เพื่อแก้ไขปัญหาการโจรกรรมข้อมูลที่อยู่ระหว่างการส่งด้วยวิธีดักรับข้อมูลให้ครอบคลุมข้อมูลทุกประเภทและทุกช่องทาง และโดยที่ได้บัญญัติคำนิยามคำว่า “การดักรับ” ไว้เป็นการเฉพาะและระบุถึงวิธีการดักรับไว้อย่างครอบคลุมแล้ว จึงควรทำการยกเลิกองค์ประกอบความผิดในมาตรา 8 คำว่า “ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์” เนื่องจากซ้ำซ้อนกับคำนิยามของการดักรับ โดยทำการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา 8 ในตอนต้นใหม่ได้ดังต่อไปนี้ “ผู้ใดกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบ เพื่อดักรับไว้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์...”

และเนื่องจากความผิดตามมาตรา 8 มิได้บัญญัติถึงฐานความผิดเหตุฉกรรจ์ จึงควรบัญญัติเพิ่มเติมกรณีการกระทำอื่นภายหลังจากการโจรกรรมข้อมูลที่อยู่ระหว่างการส่ง โดยมีองค์ประกอบ “นำไปแก้ไข เปิดเผย ส่งต่อ” เพื่อให้ครอบคลุมภาพรวมของกระบวนการโจรกรรม จึงทำการบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา 8 วรรคสองใหม่ได้ดังต่อไปนี้ วรรคสองบัญญัติเพิ่มเติมถึงเหตุฉกรรจ์ ว่า “ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง นำไปแก้ไข เปิดเผย ส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าว ต้องระวางโทษ...” เพื่อแก้ไขปัญหาความผิดฐานโจรกรรมข้อมูลที่อยู่ระหว่างการส่งให้มีความเหมาะสมครอบคลุมยิ่งขึ้นตามที่ได้เทียบเคียงมา

4. ปัญหาการตีความข้อยกเว้นสำหรับข้อมูลที่เข้าถึงได้โดยสาธารณชนทั่วไป ควรนำแนวคำ

พิพากษาของศาลสหรัฐอเมริกาที่วางเป็นแนวบรรทัดฐาน คือ หลักการอนุญาตอย่างชัดแจ้ง และหลักการห้ามอย่างชัดแจ้งของผู้มีสิทธิในข้อมูลคอมพิวเตอร์มาใช้ เนื่องจากมีความชัดเจนและช่วยลดปัญหาในการตีความได้ และควรบัญญัติเพิ่มเติมคำนิยามในมาตรา 3 ของคำว่า “เข้าถึงได้โดยสาธารณชนทั่วไป” ว่าหมายความรวมถึง “การติดต่อสื่อสารที่ไม่ได้ถูกปิดกั้นหรือเข้ารหัสไว้” เพื่อแก้ไขปัญหาการตีความของกฎหมาย นอกจากนี้ ควรบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม องค์ประกอบตามมาตรา 8 โดยยกเลิก องค์ประกอบข้อยกเว้น “ข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมิได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้” เนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่มีความหมายกว้าง ทำให้เกิดปัญหาในการตีความกฎหมาย และเพิ่มเติมองค์ประกอบ “ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เข้าถึงได้โดยสาธารณชนทั่วไป” แทนเพื่อให้มีความเหมาะสมและลดปัญหาการตีความของกฎหมาย รวมทั้งสอดรับกับคำนิยามคำว่าที่แก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา 3 ใหม่ด้วย จึงทำการบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา 8 วรรคหนึ่ง ใหม่ได้ดังต่อไปนี้ “มาตรา 8 ผู้ใดกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบ เพื่อดักรับไว้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมิได้เป็นข้อมูลที่เข้าถึงได้โดยสาธารณชนทั่วไป ต้องระวางโทษ...” เพื่อแก้ไขปัญหาการตีความของกฎหมายตามที่ได้วิเคราะห์มาได้อย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

คณาธิป ทองรวีวงศ์. **กฎหมายความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เล่ม 1.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2563.

มานิตย์ จุมปา. **คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2554.

สราวุธ ปิติยาศักดิ์. **คำอธิบายพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2561.

สมศักดิ์ เธียรจรูญกุล. “มาตรการทางกฎหมายอาญาในการคุ้มครองข้อมูลคอมพิวเตอร์.” **วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม** 9, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2562): 24-25.